

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
Str. Mihail Kogălniceanu, nr. 1, 400084 Cluj-Napoca
Tel. (00) 40 – 264 – 40.53.00*; 40.53.01; 40.53.02; 40.53.22
E-mail: staff@staff.ubbcluj.ro

EVALUAREA CURSURILOR DE CĂTRE STUDENȚI
ÎN ANUL UNIVERSITAR 2005-2006
Semestrul II

CENTRUL DE DEZVOLTARE UNIVERSITARĂ

2006

În semestrul al doilea al anului universitar 2005-2006, programul de evaluare a cursurilor de către studenți a cuprins 16 facultăți (3 dintre facultăți nu au mai participat la procesul de evaluare a cursurilor pe semestrul al II-lea deoarece au realizat evaluarea integrală a cursurilor în semestrul I, iar 2 facultăți nu au răspuns deloc solicitării listelor cu cadrele didactice care urmau să fie evaluate în cele 2 semestre).

S-a urmărit evaluarea a cel puțin uneia dintre disciplinele (curs, lucrarea practică sau seminar) predate de cadrele didactice care nu au avut nici un curs evaluat în semestrul I, astfel încât fiecare cadru didactic să poată fi evaluat de către studenți o dată pe an, la una dintre disciplinele predate. Au fost evaluate 176 de cursuri, 81 de seminarii și lucrări de laborator/lucrări practice, fiind completate 5148 de chestionare.

În cadrul anului universitar 2005-2006 la facultățile de Litere, Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, Sociologie și Asistență Socială, procesul de evaluare a avut un caracter amplu, aceste facultăți având cele mai multe discipline evaluate din cele propuse spre evaluare. Cele mai scăzute rate de evaluare (procentul cursurilor evaluate din totalul cursurilor din facultate) aparțin Facultății de Teatru și Televiziune, Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, Geografie, Istorie și Filosofie. Tabelul de mai jos cuprinde rezumatul statistic al procesului de evaluare pe facultăți.

Tabelul 1. Distribuția pe facultăți a unităților evaluate în semestrul II (2005-2006)

Facultate	Cursuri evaluate	Seminarii/ Lucrări practice evaluate	Total cursuri seminarii evaluate	Total plicuri trimise către facultate pentru evaluare	Nr. studenți care au completat chestionarele
Facultatea de Matematică și Informatică	26	4	30	44	434
Facultatea de Fizică	8	4	12	19	153
Facultatea de Chimie și Inginerie Chimică	17	8	25	35	264
Facultatea de Geografie	1	2	3	12	45
Facultatea de Știința Mediului	8		8	9	145
Facultatea de Istorie și Filosofie	13	3	16	27	233
Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației	7	2	9	13	302
Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării	3	1	4	4	99
Facultatea de Litere	33	14	47	57	1084
Facultatea de Drept	6	1	7	10	244
Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor	27	29	56	65	1506
Facultatea de Educație Fizică și Sport	13	4	17	27	392
Facultatea de Studii Europene				16	
Facultatea de Sociologie și Asistență Socială	1	2	3	5	38
Facultatea de Teologie Greco-Catolică	11	1	12	12	140
Facultatea de Teatru și Televiziune	3	6	9	28	69
TOTAL	177	81	258	383	5148

Prezentarea instrumentelor de evaluare

Constituind un instrument important prin care se obțin informații privind conținutul cursurilor și calitatea predării, chestionarele de evaluare adresate studenților reprezintă o modalitate de evaluare a activității de predare-învățare. Acest tip de evaluare deservește 3 categorii de persoane: *cadrele didactice*, care utilizează evaluările studenților pentru a avea un feedback asupra predării în scopul îmbunătățirii cursurilor și a metodelor de predare, *studenții*, care folosesc informațiile evaluărilor pentru a putea face o alegere eficientă a cursurilor și *conducerea*, care poate folosi aceste informații comparative în cadrul managementului resurselor umane. Au fost elaborate două forme distincte de chestionar: pentru evaluarea cursurilor (Forma A) și pentru evaluarea seminariilor/lucrărilor practice (Forma B), care prin scala de răspuns oferă descriptorii comportamentali de nivel superior și inferior ale prestației didactice (Anexa II și III).

Formularele de evaluare conțin trei categorii de itemi, care îndeplinesc funcție diagnostică, informativă și normativă. Itemii normativi sunt itemi globali (generalii) relevă opinia per ansamblu a studentului față de curs și față de cadrul didactic și permit comparații între cadrele didactice, având implicații în luarea deciziilor referitoare la resursele umane. Itemii specifici evaluează predarea la curs pe mai multe dimensiuni: claritatea conținutului științific al cursului, inter-relaționarea cu studenții, implicarea activă a studenților în procesul de predare-învățare și planificarea și organizarea cursului. Informațiile obținute pe baza acestor itemi au implicații directe în îmbunătățirea cursului și a metodelor de predare, oferind feedback cadrului didactic cu privire la modul în care studenții percep cursul și activitatea acestuia la curs. Itemii socio-demografici oferă informații cu privire la prezența la curs a studenților, genul, desfășurarea de activități profesionale sau înrolarea simultană a acestora într-o altă formă de învățământ.

Formularul de evaluare conține pe verso 3 întrebări deschise, prin care se urmărește obținerea feedbackului în ceea ce privește punctele tari și slabe ale cursului, cât și sugestii pentru îmbunătățirea disciplinei. Cadrele didactice care doresc să primească răspunsurile la întrebările deschise ale studenților sunt rugați să contacteze personalul Centrului de Dezvoltare Universitară.

Prezentarea procedurii de evaluare

Procesul de evaluare a debutat în anul 2001-2002 cu o facultate pilot, iar în prezent se realizează semestrial la toate facultățile, urmărindu-se evaluarea, o dată pe an, a fiecărui cadru didactic la unul dintre cursurile predate. În distribuirea, aplicarea și colectarea chestionarelor se colaborează cu reprezentanții studenților, iar gestionarea rezultatelor (elaborarea instrumentelor de evaluare, a bazei de date, interpretarea datelor și informarea cadrelor didactice asupra rezultatelor obținute) se realizează de către CDU.

În analiza și interpretarea rezultatelor se procesează doar feedbackul acordat de studenții care au participat la cel puțin jumătate din cursuri, astfel eliminându-se răspunsurile celor care nu au participat la suficiente cursuri pentru a-și forma o părere asupra dimensiunilor de predare evaluate de chestionarul utilizat. Pentru fiecare curs evaluat se calculează rezultatele obținute la fiecare din itemii chestionarului și media la itemii globali. Fișa de rezultate individuală conține și media obținută la itemii globali de către toate cadrele didactice evaluate din facultate, astfel încât fiecare cadru didactic își poate compara propriile rezultate cu media generală obținută.

Pentru a permite efectuarea unor comparații între rezultatele obținute pe facultăți și pentru ca fiecare profesor să își raporta propriul rezultat la rezultatelor generale (la nivel de facultate), am apelat la calcularea mediilor. Din motive de spațiu limitat, punem la dispoziție mediile obținute în cadrul fiecărei facultăți pentru cei doi itemi generali care indică aprecierea globală a cursului.

Prezentarea rezultatelor evaluării

În semestrul al II-lea al anului universitar 2005-2006 s-a realizat evaluarea cursurilor de către studenți pentru 257 de unități didactice (care reprezintă 67% din unitățile didactice propuse spre evaluare, un procent ridicat din totalul cursurilor pentru care s-a urmărit realizarea evaluării). Evaluarea a fost realizată de către 5148 de studenți prezenți în momentul aplicării chestionarelor, care reprezintă aproximativ 33% din totalul studenților înscriși. În medie, fiecare curs a fost evaluat de către 20 de studenți.

Rezultatele obținute indică un nivel ridicat de satisfacție generală a studenților. Atât pentru cursuri cât și pentru seminarii, cele mai favorabile aprecieri se referă la disponibilitatea cadrului didactic de a răspunde la întrebările și nelămuririle studenților, ceea ce atestă caracterul deschis al comunicării dintre studenți și profesori. De asemenea studenții sunt mulțumiți de modul în care se organizează și planifică cursurile: cadrele didactice utilizează eficient timpul alocat cursului (termină de predat materia, nu întârzie), anunță din timp procedura și criteriile de evaluare, prezintă clar ideile principale ale cursului și obiectivele acestuia, urmărind îndeaproape îndeplinirea lor pe parcursul semestrului (pentru itemii care evaluează organizarea și planificarea cursurilor se obțin medii peste 4). În general rezultatele cele mai favorabile ale evaluării cursurilor de către studenți se obțin la facultățile de Geografie, Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, Psihologie și Științe ale Educației.

Aspectul predării cel mai slab evaluat de către studenți vizează metodele și materialele didactice utilizate în procesul de predare-învățare, răspunsurile studenților indicând că acestea nu sprijină suficient procesul de învățare al studenților. Această întrebare a fost evaluată cel mai slab la facultățile de Drept, Litere (media mai mică decât 2.5) și cel mai favorabil la facultățile de Teatru și Televiziune și Teologie Greco-Catolică.

Aprecieri medii se obțin pentru modul în care cadrele didactice încurajează participarea activă a studenților și problematizarea informațiilor predate la curs și pentru modul în care se pun în evidență modalităților de a utiliza în practică cunoștințele teoretice dobândite. Din perspectiva studenților cursurile evaluate au solicitat un nivel mediu de implicare și studiu din partea cursanților (media 3.6). În ceea ce privește itemii globali care evaluează cursul și activitatea per ansamblu a cadrului didactic s-a obținut media 4, ceea ce înseamnă că studenții sunt mulțumiți de cursul frecventat și ar dori să participe și la alte cursuri ținute de același profesor.

Corelația cea mai puternică între itemii globali și itemii specifici se găsește între evaluarea generală a cadrului didactic și interesul stârnit de către disciplina predată ($r = 0.73$). Astfel cu cât interesul și curiozitatea declarată a studenților față de informațiile predate le-au fost mai puternic stimulate, cu atât mai mult ei vor tinde să evalueze mai favorabil acel curs.

Spre deosebire de rezultatele obținute de disciplinele evaluate în semestrul I, unde seminarele au fost evaluate mai favorabil de către studenți, în semestrul al II-lea la nivelul seminariilor se obțin rezultate puțin mai scăzute pentru majoritatea dimensiunilor evaluate. Deși și la nivelul seminariilor și lucrărilor de laborator dimensiunile ce surprind organizarea seminarului și metodele de predare folosite sunt cel mai bine, respectiv cel mai slab evaluate, pentru cei mai mulți itemi ai chestionarului se obțin rezultate mai scăzute decât la cursuri. Excepție face dimensiunea „implicarea studenților”, seminariile fiind considerate a încuraja mai puternic participarea activă și implicarea studenților, dar în același timp solicitând și un comportament mai intens de studiu și învățare din partea studenților.

Prezența cadrelor didactice la cursuri este una foarte bună, 63% dintre studenți declarând că toate cursurile planificate au fost predate. Pe de altă parte, prezența studenților la cursuri este mai redusă, doar 33% dintre cei înscriși la cursuri fiind prezenți la momentul evaluării, iar cei 66% din cei prezenți declară că au lipsit în medie de la 1-3 cursuri în timpul semestrului. 17% dintre studenții care au completat chestionarele de evaluare sunt angajați (cu sau fără carte de muncă), iar 7.8% urmează și cursurile unei a doua facultăți.

Pentru a oferi o imagine globală asupra rezultatelor evaluării pe semestrul I oferim în continuare un tabel rezumativ care cuprinde mediile obținute pe fiecare facultate în parte la cei 13 itemi (specificali și globali) ai chestionarului de evaluare (Anexa 1).

Centrul de Dezvoltare Universitară,
 Monica Zaharie,
 monizaharie@staff.ubbcluj.ro
 Gelu Gherghin,
 gelugherghin@staff.ubbcluj.ro

ANEXA I

Mediile obținute la cei 13 itemi pentru cursurile evaluate la fiecare facultate în parte

Nr	Facultate	Întrebare												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Facultatea de Matematică și Informatică	3.44	4.00	3.80	3.98	4.13	4.31	4.35	3.61	2.65	3.82	3.39	3.60	3.80
2	Facultatea de Fizică	3.43	3.90	3.66	3.89	3.82	3.97	4.16	3.68	2.87	3.81	3.40	3.52	3.73
3	Facultatea de Chimie și Inginerie Chimică	3.82	4.23	4.11	4.22	4.10	4.27	4.34	3.80	3.12	4.09	3.50	3.91	3.87
4	Facultatea de Geografie	4.82	4.71	4.71	4.71	4.59	4.76	4.94	4.82	4.59	4.65	4.53	4.88	4.82
5	Facultatea de Știința Mediului	3.97	4.12	3.96	4.15	4.23	4.17	4.56	3.97	3.94	3.88	3.66	4.00	4.13
6	Facultatea de Istorie și Filosofie	4.06	4.03	3.64	4.16	3.98	4.02	4.60	4.06	2.81	4.12	3.97	4.12	4.12
7	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației	4.00	4.15	4.29	4.04	4.39	4.26	4.52	4.24	3.37	4.10	4.10	4.17	4.18
8	Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării	4.13	4.03	4.24	3.97	4.58	4.28	4.83	4.50	3.81	4.14	3.82	4.38	4.56
9	Facultatea de Litere	3.52	3.97	3.56	4.04	4.18	4.12	4.42	3.72	2.48	3.95	3.50	3.71	3.80
10	Facultatea de Drept	3.83	3.96	3.84	4.03	4.35	3.99	4.45	3.55	2.00	4.04	3.07	3.94	3.94
11	Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor	3.96	4.31	4.19	4.29	4.42	4.39	4.60	4.08	3.34	4.14	3.54	4.13	4.19
12	Facultatea de Educație Fizică și Sport	3.87	4.03	4.08	4.00	4.02	4.12	4.26	3.91	3.76	3.93	3.70	3.92	3.90
13	Facultatea de Studii Europene													
14	Facultatea de Sociologie și Asistență Socială	3,92	3,92	3,92	3,92	3,92	3,92	3,92	3,92	3,92	3,92	3,92	3,92	3,92
15	Facultatea de Teologie Greco-Catolică	4.27	4.38	4.18	4.38	4.33	4.37	4.59	4.41	3.40	4.28	4.20	4.36	4.33
16	Facultatea de Teatru și Televiziune	4.89	4.68	4.70	4.62	4.68	4.70	4.84	4.76	4.33	4.70	4.62	4.86	4.86

ANEXA II

Itemii chestionarului de evaluare a cursurilor de către studenți

	5	4	3	2	1	
1. Cursul a fost foarte interesant, mi-a stimulat curiozitatea pentru această disciplină						Cursul a fost plictisitor, nu mi-a stimulat deloc interesul pentru această disciplină
2. Obiectivele cursului au fost clar prezentate și s-a urmărit îndeaproape îndeplinirea acestora						Legătura dintre obiectivele cursului și ceea ce s-a predat efectiv a fost slabă, nu s-au atins obiectivele cursului
3. Cadrul didactic ne-a arătat cum și în ce contexte pot fi folosite cunoștințele						Nu ne-a făcut să înțelegem care sunt contextele în care se pot folosi competențele dezvoltate la curs
4. Ideile principale ale conținutului predat la fiecare curs au fost punctate clar						Ideile importante ale cursului au fost greu de identificat, cursul neavând un fir roșu
5. Cadrul didactic ne-a comunicat clar și din timp procedura și criteriile de evaluare a studenților						Nu ne-a fost clar ce avem de făcut și pregătit pentru evaluările pe parcurs sau cea finală
6. A utilizat eficient timpul alocat cursului (nu a întârziat, a fost bine organizat, a terminat de predat toată materia)						A pierdut mult timp din curs cu aspectele administrative sau venind cu întârziere
7. Cadrul didactic a fost disponibil să răspundă la nelămuririle studenților						Cadrul didactic nu a fost disponibil să răspundă la nelămuririle studenților
8. Ne-a încurajat să participăm activ, să problematizăm ceea ce se discută la curs						Nu a încurajat intervențiile și întrebările studenților pe parcursul cursului
9. A folosit diverse metode și materiale didactice (folii, PowerPoint) care mi-au facilitat învățarea						Metodele și materialele folosite au fost puține și nu ne-au stimulat învățarea
10. Cadrul didactic a insistat pe aspectele dificile ale cursului (a reluat sau reformulat explicațiile, a folosit exemple concrete)						Mai multe aspecte ale cursului au rămas neclarificate sau insuficient explicate
11. Cursul a solicitat implicare activă și studiu susținut din partea studenților (studiul bibliografiei, proiecte, referate, prezentări)						Cursul nu a necesitat efort deosebit, parcurgerea suportului de curs fiind suficientă
12. Per ansamblu, acest curs a fost foarte bun, l-aș recomanda și altor studenți						Per ansamblu, nu am rămas cu foarte mult de la acest curs și nu l-aș recomanda altora
13. Per ansamblu, profesorul a fost foarte bun și aș dori să particip și la alte cursuri predate de acesta						Per ansamblu, cadrul didactic a fost foarte slab și nu aș dori să mai am cursuri predate de acesta

ANEXA III

Itemii chestionarului de evaluare a seminariilor/lucrărilor practice de către studenți

	5	4	3	2	1	
1. Seminarul a fost foarte interesant, mi-a stimulat curiozitatea pentru această disciplină						Seminarul a fost plictisitor, nu mi-a stimulat deloc interesul pentru această disciplină
2. Cadrul didactic a evidențiat legătura existentă între obiectivele și conținutul seminarului și cursul de care aparține						Nu s-a stabilit legătura între obiectivele și conținutul seminarului și cursul de care acesta aparține
3. Cadrul didactic ne-a informat cum și în ce contexte pot fi folosite cunoștințele și competențele dobândite						Nu a discutat cum și în ce fel de contexte se pot folosi competențele dezvoltate la curs
4. A punctat clar ideile principale ale fiecărui seminar, ceea ce a facilitat înțelegerea conținutului						Ideile importante ale seminarului au fost greu de identificat, seminarul neavând un fir roșu
5. Sarcinile de lucru și procedura de evaluare a studenților au fost clar prezentate						Nu ne-a fost clar ce avem de făcut și pregătit pentru evaluările pe parcurs sau cea finală
6. A utilizat eficient timpul seminarului (nu a întârziat, a terminat de parcurs toată materia planificată)						A pierdut mult timp din seminar cu aspecte administrative sau venind cu întârziere
7. Cadrul didactic a fost disponibil să răspundă la întrebările studenților, să dea sugestii și îndrumări						Cadrul didactic nu a răspuns la întrebările și nelămuririle individuale ale studenților
8. Ne-a încurajat să participăm activ, să punem întrebări și să problematizăm ceea ce se discută la seminar						Nu a încurajat exprimarea liberă, intervențiile și întrebările studenților pe parcursul cursului
9. A folosit diverse metode și materiale didactice (folii, PowerPoint, studii de caz, muncă în echipă, simulări, exemple) care mi-au facilitat învățarea						Metodele și materialele folosite au fost puține și nu ne-au stimulat învățarea
10. A insistat pe conținuturile de informație care nouă ni s-au părut dificile (a folosit exemple concrete, a reluat sau reformulat explicațiile)						Unele aspecte abordate au rămas neclarificate sau insuficient explicate
11. Seminarul a solicitat efort și implicare activă din partea studenților (studiu bibliografiei, prezentări, proiecte, referate)						Seminarul nu a necesitat efort deosebit, prezența la seminar fiind suficientă
12. Cadrul didactic mi-a inspirat încredere în pregătirea și cunoștințele sale						Cadrul didactic nu mi-a inspirat încredere în pregătirea și cunoștințele sale
13. Aprecierile, comentariile și notele date pe parcurs au fost utile, facilitând progresul nostru						Nu am primit suficient feedback pentru prestația noastră pe parcursul semestrului
14. Per ansamblu, cadrul didactic a fost foarte bun, m-a ajutat mult în înțelegerea materiei						Per ansamblu, cadrul didactic a fost foarte slab, nu m-a ajutat să înțeleg mai bine materia
15. Per ansamblu, am avut multe de învățat de la acest seminar și l-aș recomanda și altor studenți						Per ansamblu, nu am rămas cu foarte mult de la acest seminar și nu cred că l-aș indica altora